

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ	30
4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	30
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	31
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	31
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	32
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	32
9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	32
10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	32
11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	33
12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	35
13. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	35
14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	35
15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ	36
16. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	37
17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	37
18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	38
19. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	39
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	40
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГ	41
22. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	41
23. БАНКОВИ ЗАЕМИ	41
24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	42
25. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	42
26. РАЗСРОЧЕН ДОХОД ОТ ФИНАНСИРАНЕ	42
27. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	43
28. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	44
29. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	44
30. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	48
31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	51
32. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ	51
33. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	51

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2019

		2019 BGN'000	2018 BGN'000
	Приложения		
Приходи	3	1,990	2,109
Други доходи от дейността	4	190	103
Промени в запасите от продукция и незавършено производство		572	264
Разходи за суровини и материали	5	(1,801)	(1,131)
Разходи за външни услуги	6	(332)	(372)
Разходи за персонала	7	(935)	(833)
Разходи за амортизация	11	(84)	(52)
Обезценка на вземания		(3)	(7)
Други разходи за дейността	8	(43)	(26)
Печалба/(загуба) от оперативна дейност		(446)	55
Финансови разходи		(101)	(27)
Финансови приходи		6	-
Финансови разходи, нетно	9	(95)	(27)
Печалба/(загуба) преди данък върху печалбата		(541)	28
Разход за данък върху печалбата	10	(5)	(6)
Нетна печалба/(загуба) за годината		(546)	22
Други компоненти на всеобхватния доход:			
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата			
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи		3	(4)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		3	(4)
Общо всеобхватен доход за годината		(543)	18

Нетна печалба / (загуба) на акция в лева 18 (0.32) 0.01

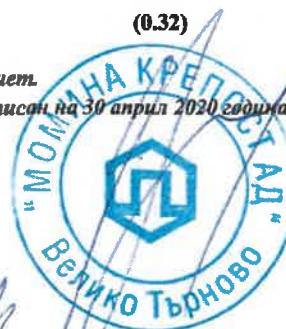
Приложенията на страници от 5 до 51 са неразделна част от финансовия отчет.
Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 30 април 2020 година.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Илка Дончева

Илка Дончева
30.04.2020

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2019 година

		31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
ПРИЛОЖЕНИЯ			
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	11	9,670	3,324
Нематериални активи	12	8	8
Инвестиции на разположение и за продажба	13	19	15
		<u>9,697</u>	<u>3,347</u>
Текущи активи			
Материални запаси	14	2,844	3,048
Търговски вземания и предоставени аванси	15	181	253
Вземания от свързани предприятия	30	25	47
Други вземания и предплатени разходи	16	1,102	151
Парични средства и парични еквиваленти	17	18	5
		<u>4,170</u>	<u>3,504</u>
ОБЩО АКТИВИ		<u>13,867</u>	<u>6,851</u>
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		1,691	1,691
Премисен резерв		10	10
Законови резерви		188	188
Преоценъчен резерв		1,457	1,457
Допълнителни резерви		928	928
Резерв от акционерски преоценки		15	12
Неразпределена печалба		(18)	528
	18	<u>4,271</u>	<u>4,814</u>
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци	19	214	209
Задължения към персонала при пенсиониране	20	82	95
Задължение по лизинг	21	215	12
Разсрочен доход от финансиране	26	1,584	-
Банкови заеми	23	3,500	-
		<u>5,595</u>	<u>316</u>
Текущи задължения			
Търговски задължения	22	269	232
Банкови заеми	23	1,442	440
Задължения към свързани лица	30	1,662	937
Задължения към персонала и за социално осигуряване	24	123	84
Задължения по лизинг	21	63	8
Разсрочен доход от финансиране	26	396	-
Други текущи задължения	25	46	20
		<u>4,001</u>	<u>1,721</u>
ОБЩО ПАСИВИ		<u>9,596</u>	<u>2,037</u>
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		<u>13,867</u>	<u>6,851</u>

Приложенията на страници от 5 до 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 30 април 2020 година.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Ияка Дончева

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2019

Приложения	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	2,789	2,918
Плащания на доставчици	(2,021)	(3,423)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване	(915)	(848)
Възстановени / (Платени) данъци (без данъци върху печалбата)	(1,154)	107
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(27)	(3)
Други (плащания)/постъпления, нетно	(7)	-
Нетни парични потоци използвани в оперативна дейност	(1,335)	(1,249)
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на имоти, машини и оборудване	(5,865)	(115)
Постъпления от продажба на имоти, машини и оборудване	89	-
Получени дивиденди	1	1
Постъпления от финансиране на дълготрайни активи	1,980	-
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(3,795)	(114)
Парични потоци от финансова дейност		
(Намаление)/увеличение на банков овърдрафт	503	(60)
Постъпления по заеми	5,500	1,200
Изплащане на заеми	(748)	(2)
Плащания по лизинг	(112)	(9)
Нетни парични потоци от финансова дейност	5,143	1,129
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	13	(234)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	5	239
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	17	5

Приложенията на страници от 5 до 51 са неразделна част от финансовия отчет.
Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 30 април 2020 година.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (съставител):

Ияка Дончева

30.04.2020

МОИНА КРЕПОСТ АД
ОУЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, свършваща на 31 декември 2019

Примесения	Основен акционерен капитал	Премия резерв	Законод. резерв	Промесен резерв	Допълнителен резерв	Резерв от акционерски променения	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	1,691	10	188	1,457	928	16	506	4,796
	-	-	-	-	-	(4)	22	18
	-	-	-	-	-	-	22	22
	-	-	-	-	-	(4)	-	(4)
	1,691	10	188	1,457	928	12	528	4,814
	-	-	-	-	-	3	(346)	(343)
	-	-	-	-	-	-	(346)	(346)
	-	-	-	-	-	3	-	3
	1,691	10	188	1,457	928	15	(18)	4,271

Салдо на 1 януари 2018 година

Промесия е собственения капитал за 2018 година

Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.

* нетна печалба за годината

* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци

Салдо на 31 декември 2018 година

Промесия е собственения капитал за 2019 година

Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.

* нетна загуба за годината

* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци

Салдо на 31 декември 2019 година

18

Съгласно на 1 януари 2018 година

Промени в собствения капитал за 2018 година

Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.

* нетна печалба за годината

* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци

Съгласно на 31 декември 2018 година

Промени в собствения капитал за 2019 година

Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.

* нетна печалба за годината

* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци

Съгласно на 31 декември 2019 година

Примесенията на страниците от 5 до 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 30 април 2020 година.

Изпълнителен директор:

Екатерина Цветков

Гл. счетоводител (квалифициран):

* Илка Дончева

30.04.2020

[Handwritten signature]

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Момина крепост АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. В. Търново, ул. "Магистрална" 23. Съдебната регистрация на Дружеството е от 30.08.1991 г., решение N 3426/ 1991 г. на Великотърновски окръжен съд като едноличното акционерно дружество "Момина крепост".

Преобразуването на "Момина крепост" ЕАД в акционерно дружество "Момина крепост" АД е вписано по ф.д. № 3426/91 с решение на ВтОС от 25.04.1997 г. като резултат от раздържавяването на предприятието при масовата приватизация.

1.1. Собственост и управление

Момина крепост АД (Дружеството) е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. С решение № 20080808154521 от 08.08.2008 г. е вписано в Търговския регистър увеличение на капитала от 282 х. лв. на 1 691 х. лв., чрез издаване на нови 1 409 х. броя безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лев всяка една. Увеличението на капитала е извършено със собствени средства (бонус акции).

Към 31.12.2019 г. разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

	%
Софарма АД	63.12
Медицински консумативи ООД	30.34
Други юридически лица	0.01
Физически лица	6.53

Момина крепост АД има едностепенна система на управление.

Ръководството на Дружеството в лицето на Съвета на директорите се състои от трима членове както следва:

Борис Борисов	Член
Емануил Цветков	Член
Стоян Гаров	Председател

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Емануил Цветков.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите по отношение на осъществяване на процеса на финансовото отчитане. Членовете на одитния комитет изпълняват функции на лица натоварени с общо управление.

Членове на одитния комитет са:

Цветелина Станимирова – председател;

Михаела Толина – член;

Савина Михайлова – член.

Към 31.12.2019 г. списъчният състав на персонала в Дружеството е 66 работници и служители (към 31.12.2018 г.: 69).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на пластмасови медицински изделия за еднократна употреба;
- производство и търговия на пластмасови изделия за бита и промишлеността.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Момина крепост АД е изготвен в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

През текущата година Дружеството е възприело всички нови и променени МСФО, които са свързани с дейността му и са в сила за отчетния период, започващ на 1 януари 2019 г. Ефектите от прилагането на тези нови стандарти са както следва:

Стандарти и изменения, издадени от СМСС/ КРМСФО и одобрени от ЕС, които все още не са влезли в сила и не са приложени по-рано:

Изменения на МСФО 3 “Бизнес комбинации” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки“: Дефиниция за същественост (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения в Концептуалната рамка за финансово отчитане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Стандарти и изменения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС:

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

МСФО 17 “Застрахователни договори” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.) – Ръководството не очаква прилагането на този стандарт да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 1 “Представяне на финансови отчети”: Класификация на задълженията като текущи или нетекущи - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Дружеството очаква приемането на тези стандарти и изменения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

2.2. Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на база принципа -предположение за действащо предприятие.

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети.

Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, предприятието обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса.

При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Изключение от това правило е описано в точка „Ефекти от първоначално прилагане на МСФО 16“.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и отчетната валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага заключителния курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които

първоначално са били признати, се третира в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “други доходи/(загуби) от дейността”, с изключение на тези по заеми и лизинг, деноминирани в чуждестранна валута, които се представят към “финансови разходи”.

2.5. Приходи

Признаване на приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на дружеството са от продажба на продукция.

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаната в договора с клиента продукция се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаната продукция.

Оценка на договор с клиент. Договор с клиент е налице, когато:

- Страните са одобрили договора;
- Правата на всяка една от страните могат да се идентифицират;
- Условиата за плащане могат да се идентифицират;
- Договорът има търговско съдържание;
- Събирането на възнаграждението е вероятно след като стоките и услугите са прехвърлени.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени и дружеството изпълни задълженията си за изпълнение. При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един. Всяко обещание за прехвърляне на продукция и/или услуги, които са разграничими или са поредица от разграничими продукция и услуги, които по същество са еднакви, се отчита като едно задължение за изпълнение. Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Измерване на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента. При договори с повече от едно задължение за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока.

Промяната в обхвата и цената на договора се отчита като отделен договор или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки, които са разграничими, и от определената за тях цена.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Приходите, генерирани в дружеството, са основно от продажба на продукция. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, тъй като обичайно дружеството контролира продукцията преди да я прехвърли към клиента.

Приходи от продажби на продукция

При продажба контролът върху продукцията се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент, което обичайно е при предаването на продукцията в обект на клиента.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа и различни форми на променливо възнаграждение. При определяне на цената на сделката се вземат предвид и суми, дължими на клиента, непарични възнаграждения и наличието на съществен финансов компонент.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение включват: ценови отстъпки, рабати, бонус оборот, логистичен бонус, маркетинг бонус: Предоставените отстъпки, рабати и бонуси се компенсират срещу дължимите от клиента суми.

Съществен финансов компонент

Дружеството е направило анализ и е определило, че продължителността на срока между момента, в който клиентът плаща за обещаната продукция, и момента на прехвърляне на контрола върху тази продукция е в рамките на дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост. Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход, когато възникнат. Те се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми (вкл. такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции и курсови разлики от валутни заеми) и лихвени разходи, свързани с финансов лизинг.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по: преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за земи, сгради и машини и оборудване; по себестойност намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за останалите дълготрайни материални активи (стопански инвентар, транспортни средства и други).

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от Дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, сградите и машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, а за стопански инвентар, транспортни средства и други – модела на себестойността – цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, сградите и машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Такава цялостна преоценка е извършена с помощта на независим лицензиран оценител към 31.12.2016 г.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Полезният живот за 2019г. и 2018г. по групи активи е както следва:

• сгради –	70-77 г.
• машини, съоръжения и оборудване –	2-50 г.
• транспортни средства –	4-17 г.
• стопански инвентар –	3-15 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв и се представя в други компоненти в отчета за всеобхватния доход, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 3 - 7 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериални активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността” в отчета за всеобхватния доход.

2.9. Инвестиции на разположение и за продажба

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите във финансови активи на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност.

Ефектите от последващата преоценка до справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормален капацитет.

При нормални условия на производство и реализация, нормалният производствен капацитет се определя от достигнатото средно производство за пет години назад, като се взема предвид загубата на капацитет в резултат на планирана поддръжка, освен ако не се наблюдават събития и факти през текущата година, които да налагат преразглеждането на така определения капацитет, за да се осигури неговото адекватно адаптиране спрямо наблюдаваните тенденции на развитие на бизнеса на Дружеството.

Избраната от Дружеството база за разпределението на преките производствени разходи по продукти е плановата себестойност на произведената продукция на база на конкретни коефициенти за различните разходи по вид, формирани на базата на плановата работна ставка на ниво артикул.

При недостигане на нормалния производствен капацитет, сумата на постоянните общопроизводствени разходи, която се включва в преките производствени разходи е равна на относителния дял на действително постигнатия капацитет.

Разликата до общата сума на отчетените постоянни общопроизводствени разходи се признава като текущ разход и се отнася директно за сметка на финансовия резултат.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.11. Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти.

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9.

Очакваната кредитна загуба от вземанията се представя в Други разходи в отчета за всеобхватния доход.

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Дружеството за съответния период (месец).
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за доходите като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен ако и за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на финансовия отчет.

2.15. Лизинг

Счетоводна политика приложима от 01.01.2019г.
Дружеството като лизингополучател

Оценка за признаване на лизинг

Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Първоначално признаване и оценяване

На датата на стартиране на лизинга (датата, на която базовият актив е на разположение за ползване) Дружеството признава актив с „право на ползване” и задължение по лизинг.

Цената на придобиване на актива с право на ползване включва: размера на първоначалната оценка на задължението по лизинг; лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по лизинговия договор; първоначалните преки разходи на лизингополучателя; провизии за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база за по-краткия период от техния полезен живот и срока на лизинговия договор.

Задължението по лизинг включва нетната настояща стойност на следните лизингови плащания: фиксирани плащания, намалени с подлежащите на плащане лизингови стимули; променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти; цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще ползва тази опция; плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор; гаранции за остатъчна стойност.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на Дружеството, отразяващ лихвения процент, който би бил приложим при заемане на финансови средства за сходен период от време, при сходно обезпечение, и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансов разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в отчета за всеобхватния доход през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение.

Последващо оценяване

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване. Те се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като: увеличава балансовата стойност, за да отрази начислената лихва; намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания; преоценява балансовата стойност на задълженията, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор.

Отчитане на преоценки и изменения на лизинговия договор

В резултат на преценка, лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако балансовата стойност на актива е пониска, остатъчната сума на преоценката се признава в печалбата или загубата.

Лизингополучателят отчита изменение на лизинговия договор като отделен лизинг, ако: изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя ново „право на ползване“ на един или повече допълнителни базови активи; и възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции, отразяващи обстоятелства по конкретния договор.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и договори, по които базовият актив е с ниска стойност, както и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на задължението по лизинг се признават директно като текущи разходи в отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга.

Дружеството като лизингодател

МСФО 16 не променя съществено счетоводното отчитане на лизинга за лизингодателите. Те продължават да класифицират всеки лизингов договор като финансов или оперативен, прилагайки на практика правила аналогични на тези в МСС 17, които са по същество прехвърлени в новия МСФО 16.

Счетоводна политика приложима до 31.12.2018 г.

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по справедлива стойност или ако е пониска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансов разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се

включват в отчета за всеобхватния доход като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на Дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на Дружеството.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Основно задължение на Дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване.

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в отчета за всеобхватния доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”,

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирувани в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, Дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.18. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството.

Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, Дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Премийният резерв е формиран от разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличение на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка. Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на Дружеството само след прехвърлянето му към компонента "неразпределената печалба".

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Допълнителните резерви са формиран от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

2.19. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и

условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент. Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки и търговски вземания.

Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (дългови или капиталови инструменти)

Дружеството няма такива активи.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива активи.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и

свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Очаквана кредитна загуба от финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага "тристепенен" модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент.

Очакваните кредитни загуби се признават на две фази:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във фаза 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 1, се определят на база на очакваните кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във фаза 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив (очаквани кредитни загуби за целия живот на инструмента).

Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка настъпване на състояние на „значително нарастване на кредитния риск“.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания, активите по договори с клиенти и лизингови вземания дружеството прилага опростен подход за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски и други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми, задължения по лизинг и други привлечени средства.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива пасиви.

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;

да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):

- обичайната дейност,
- в случай на неизпълнение/просрочие, и
- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2019 г. е 10% (2018 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Република България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (Република България) и то тогава и само тогава, когато Дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода.

Към 31.12.2019 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка, валидна за 2019 г., която е в размер на 10% (31.12.2018 г.: 10%).

2.21. Нетна печалба/(загуба) на акция

Нетна печалба/(загуба) на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

2.22. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството.

Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Дружеството.

Оперативните сегменти на Дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на Дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство, а именно - производство на медицински изделия и производство на брасови изделия.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва като основен измерител brutния марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) приходите - от продажби на продукция; б) разходите - за основни суровини и материали, за амортизации, и за възнаграждения на персонал; в) активите - материални запаси и търговски вземания; и г) пасивите - търговски задължения и задължения към персонала. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява задълженията по привлечени финансови средства и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „Общи на ниво предприятие”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута,

привлечени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Дружеството за изготвяне на публичните отчети по закон.

2.23. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти), е област, която изисква използването на съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например, вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица важни преценки, като:

- а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск;
- б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби;
- в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби,
- г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Приблизителни оценки при признаване на приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. Въпреки несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, Дружеството не очаква да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Лизингови договори

Прилагането на МСФО 16 изисква ръководството на Дружеството да прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените активи с право на ползване и задължения по лизинг. Основните ключови преценки засягат определянето на подходяща дисконтова норма и определянето на срока на лизинговия договор, включително дали е достатъчно сигурно, че опциите за удължаване/прекръпяване на срока на договора ще се упражнят. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност.

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

Преоценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2016 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на Дружеството, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преоценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период за тяхната преоценка. Прегледът и преоценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители.

Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Ръководството е направило подробен анализ на докладите на лицензираните оценители, вкл. тестовите за чувствителност.

Дружеството е приело да не преоценява следните групи активи: а) напълно амортизирани активи, придобити до 31.12.2001 г., доколкото при тях евентуалните допълнителни разходи за амортизация вече се компенсират от повишените разходи за поддръжка; б) компютри и стандартна компютърна техника, офис оборудване и стопански инвентар – доколкото при тях се наблюдава обичайна тенденция за значителни намаления на текущите им пазарни цени за кратки срокове спрямо очаквания срок за тяхната вътрешна експлоатация от Дружеството; в) активи, придобити през 2016 г. – доколкото цената на придобиване за тези активи е близка до справедливата им стойност; и г) активи от всички групи (с изключение на имоти), при които анализите на ефектите от оценката показват, че те не са резултат на настъпили ценови и пазарни промени през периода в стойностите на тези активи, а произтичат от различията в допусканията за полезния живот.

2.24. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството прилага към всяка балансова дата МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност по отношение на финансовите инструменти и нефинансовите активи оценявани по справедливата им стойност.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на един актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценката.

Оценяване на справедливата стойност се базира на предположението, че продажбата на актива или прехвърлянето на задължението се осъществява:

- На основния пазар за актива или пасива или,
- При липса на основен пазар, на най-благоприятния пазар за актива или пасива.

Основният или най-благоприятният пазар следва да бъдат достъпни за Дружеството.

Справедливата стойност на актива или пасива се оценява като се допуска, че участниците на пазара ще използват тази стойност при оценката на актива или пасива, и че те ще действат съгласно най-добрия икономически интерес.

Справедливата стойност на нефинансовите активи се определя като се вземе предвид способността на участниците да генерират икономически ползи като използват актива или като го продадат на друг пазарен контрагент, който ще използва актива по най-добрия и ефективен начин.

Дружеството прилага техники за оценка, подходящи при съответните обстоятелства, и за които са налице достатъчно данни за оценка на справедливата стойност, като максимизира използването на обозрими параметри и свежда до минимум използването на необозрими параметри.

Всички активи и пасиви, за които се използва при оценката им или се оповестява справедлива стойност, се делят на следните три нива на йерархия на базата на хипотезите на техниките на оценяване:

- Ниво 1 — Котиран (некорегирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 — Техники за оценка, при които параметрите за оценка на справедливата стойност могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено
- Ниво 3 — Техники за оценка, при които параметрите за оценка на справедливата стойност не могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено

Към всяка балансова дата, Ръководството прави анализ на промените в справедливата стойност на активите и пасивите и следи за отражението им във финансовите отчети съгласно приетата счетоводна политика. Дружеството прави преценка дали е настъпила промяна в категоризирането на активите или пасивите съгласно хипотезите на техниките на оценяване. С помощта на сертифицирани оценители Ръководството сравнява всяка от промените в справедливата стойност на активите и пасивите с обозримите параметри, за да се потвърди, че промените са разумни.

Дружеството определя активите и пасивите, за които следва да бъдат направени оповестявания във връзка със справедливата им стойност, на базата на техния характер, рискове и нивото на йерархия, в което те попадат, посочено по-горе.

2.25. Ефекти от първоначално прилагане на МСФО 16

МСФО 16 „Лизинг“, приет от ЕС на 31 октомври 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019, предоставя подробен модел за идентифициране на лизинговите договори и тяхното третиране във финансовите отчети, както за лизингодателите, така и за лизингополучателите. МСФО 16 заменя МСС 17 „Лизинг“ и свързаните тълкувания: КРМСФО 4 „Определяне дали даден договор съдържа лизинг“, ПКР 15 „Оперативен лизинг - стимули“ и ПКР 27 „Оценка на съдържанието на сделките в правната форма на лизинговия договор“. МСФО 16 преустановява разграничението между оперативен и финансов лизинг в счетоводството на лизингополучателя и изисква признаване на активи с право на ползване и задължения по всички лизингови договори на лизингополучателите. Изискванията за счетоводно отчитане при лизингодателя по същество са непроменени. Целта на стандарта е да улесни съпоставимостта на финансовите отчети и да предостави информация на потребителите за рисковете, свързани с лизинговите договори.

Дружеството е избрало модифицирания ретроспективен подход при първоначалното прилагане на МСФО 16 Лизинг. Съгласно този подход, сравнителната информация за 2018г. не

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

е преизчислена. Вместо това кумулативният ефект от първоначалното прилагане на стандарта е признат като корекция на началното салдо на неразпределената печалба към 01.01.2019г. На датата на първоначално прилагане Дружеството е признало задължения по лизинг съгласно МСФО 16 равни на сегашната стойност на всички неплатени лизингови плащания дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, или с диференциалния лихвен процент на лизингополучателя.

Среднопретегленият диференциален лихвен процент приложен при първоначалното признаване на задълженията по лизинг към 01.01.2019 г. е 2 %.

По отношение на лизинговите договори, класифицирани като финансов лизинг съгласно МСС 17, балансовата стойност на актива с право на ползване и пасива по лизинга към датата на първоначалното прилагане на МСФО 16 е балансовата стойност на актива и пасива по лизинга, измерена непосредствено преди тази дата съгласно МСС 17.

Дружеството е приложило следните облекчения при първоначалното прилагане на МСФО 16:

- Лизинги на активи с ниска стойност и лизингови договори със срок до 12 месеца са изключени от обхвата;
- Стойността на активите с право на ползване са приравнени на задълженията по лизинг, след корекция за предплатени/начислени лизингови плащания, признати в отчета за финансовото състояние непосредствено преди датата на първоначално прилагане;
- Всички лизингови договори съществуващи към 01.01.2019 съгласно МСС 17 са признати като лизинги съгласно МСФО 16;
- Дружеството е приложило МСФО 16 за портфейли от лизингови договори със сходни характеристики, когато ефектът върху финансовите отчети не се различава съществено от прилагането му по отношение на индивидуалните лизингови договори в рамките на този портфейл;
- Дружеството е направило оценка дали лизинговите договори са обременяващи съгласно МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“, непосредствено преди датата на първоначалното прилагане като алтернатива на провеждането на преглед за обезценка на активите с право на ползване съгласно МСС 36 „Обезценка на активи“;
- Първоначалните преки разходи са изключени при признаването на активи с право на ползване;
- Дружеството се е възползвало от натрупания последващ опит и информация при определянето на срока на лизинговите договори във връзка с упражняване на опции за удължаване/прекрътяване на лизинга.

В таблицата по-долу е представено равнението на общите ангажименти по договори за оперативен лизинг към 31.12.2018 до задълженията по лизинг признати във финансовия отчет към 01.01.2019:

	BGN'000
Задължения по оперативен лизинг преди дисконтиране	65
Ефект от дисконтиране с диференциалния лихвен процент	(2)
Задължения по оперативен лизинг	63
Задължения по финансов лизинг към 31.12.2018г.	20
Общо задължения по лизинг признати съгласно МСФО 16 на 01.01.2019г.	83
<i>в т.ч.</i>	
до една година	27
над една година	56

Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 за всяка отделна статия в отчета за финансовото състояние към 1 януари 2019 г. е представен в таблицата по-долу:

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	31.12.2018г. оригинално отчетен BGN'000	Ефект от прилагане на МСФО 16 BGN'000	01.01.2019г. преизчислен BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	3,324	63	3,387
Нематериални активи	8	-	8
Инвестиции	15	-	15
	3,347	63	3,410
Текущи активи			
Материални запаси	3,048	-	3,048
Търговски вземания и предоставени аванси	253	-	253
Вземания от свързани предприятия	47	-	47
Други вземания и предплатени разходи	151	-	151
Парични средства и парични еквиваленти	5	-	5
	3,504	-	3,504
ОБЩО АКТИВИ	6,851	63	6,914
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал	1,691	-	1,691
Резерви	2,595	-	2,595
Неразпределена печалба	528	-	528
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	4,814	-	4,814
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци	209	-	209
Задължения към персонала при пенсиониране	95	-	95
Задължения по лизинг	12	44	56
	316	44	360
Текущи задължения			
Търговски задължения	232	-	232
Краткосрочни банкови заеми	440	-	440
Задължения по лизинг	8	19	27
Задължения към свързани лица	937	-	937
Задължения към персонала и за социално осигуряване	84	-	84
Други текущи задължения	20	-	20
	1,721	19	1,740
ОБЩО ПАСИВИ	2,037	63	2,100
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	6,851	63	6,914

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

3. ПРИХОДИ

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Вътрешен пазар	1,969	2,106
Износ	21	3
	1,990	2,109

Продажби по продукти – вътрешен пазар

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Бласови изделия	672	837
Спринцовки	379	494
Хирургически облекла	481	430
Системи, сонди, катетри	321	316
Игли	69	15
Уринаторни торби	47	14
	1,969	2,106

Продажби по продукти – износ

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Пломби за тотове	21	-
Спринцовки	-	1
Системи, сонди, катетри	-	2
	21	3

Приходи, според момента на тяхното признаване

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Продукция, прехвърляна към определен момент	1,990	2,109
	1,990	2,109

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Приходи от продажба на материали	4	15
Отчетна стойност на продадени материали	(1)	-
Печалба от продажба на материали	3	15
Приходи от продажба на стоки	186	193
Отчетна стойност на продадените стоки	(122)	(164)
Печалба от продажба на стоки	64	29
Приходи от услуги	68	50
Други доходи	55	9
	190	103

Приходите от услуги включват:

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Наеми	51	27
Транспортни	15	12
Други	2	11
	68	50

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

	2019 BGN '000	2018 BGN '000
Основни суровини и материали	1,479	797
Електроенергия	227	217
Горива и смазочни материали	73	83
Вода	13	12
Спомагателни материали	3	11
Резервни части и технически материали	1	10
Други	5	1
	1,801	1,131

Разходите за основни материали включват:

	2019 BGN '000	2018 BGN '000
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. млян и прегранулиран материал	618	333
Нетъкан текстил	275	148
Детайли и компоненти за системи, сонди, катетри, клампи и др.	254	137
Опаковъчни материали	61	61
Игли	113	34
Хартии	43	23
Фолио	33	18
Други	82	43
	1,479	797

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2019 BGN '000	2018 BGN '000
Абонаментно поддържане	29	170
Консултации, обучения и одит услуги	67	97
Местни данъци и такси	50	34
Граждански договори	11	27
Застраховки	21	18
Ремонт на автомобили	7	11
Съобщения и комуникации	8	7
Поддръжка на сгради и оборудване	2	4
Куриерски услуги	3	3
Медицинско обслужване	2	1
Охрана	108	-
Други	24	-
	332	372

Начислените разходи за годината за одит по закон и други свързани с одита услуги са в размер на 15 х. лв. (2018 г.: 13 х. лв.).

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Текущи възнаграждения	771	681
Вноски по социалното осигуряване	130	128
Начислени суми за неизползван платен отпуск	20	24
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране	14	-
	935	833

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Командировки	6	9
Начислена обезценка на материални запаси	4	7
Представителни мероприятия	4	7
Други	29	3
	43	26

9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Разходи за лихви по заеми	(86)	(24)
Разходи за лихви по лизинг	(4)	-
Валутни разлики	(5)	-
Други финансови разходи	(6)	(3)
Финансови приходи	6	-
	(95)	(27)

10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
<i>Отчет за всеобхватния доход</i>		
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината – 10% (2018 г.: 10%)	-	-
Отсрочен данък върху печалбата от: <i>възникване и обратно проявление на временни разлики</i>	(5)	(6)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	(5)	(6)
 Равнение на данъчния разход на данък върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат	 2019 BGN '000	 2018 BGN '000
Счетоводна печалба / (загуба) за годината	(541)	28
(Данък) / Икономия от данък върху печалбата - 10% (2018 г.: 10%)	54	(3)
Непризнати разходи за данъчни цели	(59)	(3)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	(5)	(6)

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност						
1 януари 2018	3,129	2,006	215	35	350	5,735
Придобити	26	40	46	-	3	115
Трансфер	-	3	-	-	(3)	-
31 декември 2018	3,155	2,049	261	35	350	5,850
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 16	-	-	63	-	-	63
Придобити	-	-	64	-	6,370	6,434
Отписани	-	-	(153)	-	-	(153)
Трансфер	-	5,105	215	-	(5,320)	-
31 декември 2019	3,155	7,154	450	35	1,400	12,194
Натрупана амортизация						
1 януари 2018	501	1,764	180	30	-	2,475
Начислена амортизация за годината	33	11	7	-	-	51
31 декември 2018	534	1,775	187	30	-	2,526
Начислена амортизация за годината	34	12	38	-	-	84
Отписани	-	-	(86)	-	-	(86)
31 декември 2019	568	1,787	139	30	-	2,524
Балансова стойност						
31 декември 2018	2,621	274	74	5	350	3,324
Балансова стойност						
31 декември 2019	2,587	5,367	311	5	1,400	9,670

Към 31.12.2019 год. дълготрайните материални активи на Дружеството включват земи на стойност 1,030 хил.лв. (31.12.2018г.: 1,030 хил.лв.) и сгради с балансова стойност 1,557 хил.лв. (31.12.2018г.: 1,591 хил.лв.)

Към 31.12.2019 год. има учреден залог на ДМА на балансова стойност 8,012 х.лв. (31.12.2018г. 1,516 х.лв) като обезпечение по банкови заеми.

Периодична преоценка по справедлива стойност

Към 31.12.2016 г. е извършена преоценка на имотите, машините и оборудването със съдействието на независими лицензирани оценители с цел определяне на справедливата стойност на активите, в съответствие с изискванията на МСФО 13 „Справедлива стойност“ и МСС16 „Имоти, машини и съоръжения“.

Ефектите от извършената преоценка са отчетени както следва:

	Земи	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Други	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Преоценка до справедлива стойност	-	28	60	-	88
Общо	-	28	60	-	88

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

(а) Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на земи в регулация, находящи се в гр. Велико Търново, при които срокът за осъществяване на сделката е до 12 месеца, са преценени като входящи данни, използвани при техниката за оценяване, от ниво 2.

Оценките по справедлива стойност на останалите имоти, машини, съоръжения и оборудване са категоризирани йерархично като справедливи стойности на ниво 3.

Направената преоценка на имотите, машините и оборудването е на неповтаряема (периодична, на пет години) база и се дължи на прилагането на модела на преоценената стойност по МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“.

(б) Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на отделните групи от състава на имоти, машини и оборудване за 2019 г., както и използваните входящи данни:

Ниво 3 Групи активи	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни и количествени параметри
Сгради	<i>а. Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива - метод на амортизирана възстановителна стойност - на база съчетано прилагане на следните техники: 1) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база индексирана историческа стойност на актива; 2) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база текущи разходи за създаване или подмяна.	* Инфлационен индекс на цените в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка *Индекс на цените в сектор Строителство на база данни от НСИ * Индекс на пазарните цени на производствено - складови и обслужващи обекти *Теглово съотношение между използваните техники индивидуално за всеки актив, съобразно преценката за надеждност на използваните сравнителни данни и спецификата на актива * Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози
Машини, съоръжения, оборудване и други активи	<i>а. Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива - метод на амортизирана възстановителна стойност Оценъчна техника: Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база индексирана историческа стойност на актива или коригирана сравнителна стойност на база пазарни аналози	*Инфлационен индекс по данни на Евростат в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка *Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на съответния тип машини и съоръжения.

Допълнителна информация за активите с право на ползване включени в бележката за Имоти, машини и оборудване е представена в таблицата по-долу:

<i>В хил. лева</i>	Ефект от МСФО 16	Придобити през 2019 г.	Начислена амортизация през годината	Балансова стойност към 31.12.2019
Транспортни средства	63	64	(26)	101
Общо	63	64	(26)	101

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Патенти и лицензии BGN '000	Други BGN '000	Общо BGN '000
Отчетна стойност			
1 януари 2018	29	18	47
31 декември 2018	29	18	47
31 декември 2019	<u>29</u>	<u>18</u>	<u>47</u>
Натрупана амортизация			
1 януари 2018	29	10	39
31 декември 2018	29	10	39
31 декември 2019	<u>29</u>	<u>10</u>	<u>39</u>
Балансова стойност 31 декември 2018	-	8	8
Балансова стойност 31 декември 2019	<u>-</u>	<u>8</u>	<u>8</u>

13. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите на разположение и за продажба представляват 0.31 % от капитала на ОЗОФ
 “Доверие” АД и са на стойност 19 х. лв. (2018 г.: 15 х. лв.)

14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Материали	325	317
Готова продукция	1,097	1,055
Незавършено производство и полуфабрикати	1,170	1,406
Стоки	252	270
	<u>2,844</u>	<u>3,048</u>
Материалите по видове са както следва:	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Основни материали	254	274
Резервни части	9	8
Спомагателни материали	5	31
Други	57	4
	<u>325</u>	<u>317</u>

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

<i>Основните материали</i> по видове са както следва:	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Игли	75	95
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. млян и прегранулиран материал	65	88
Нетъкан текстил	27	17
Детайли за системи, катетри, сонди, клампи, спекулуми	11	14
Опаковъчни материали	8	10
Фолио	5	7
Други	63	43
	254	274

Наличната <i>продукция</i> към 31 декември представлява:	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Бласови изделия	379	411
Системи, сонди, катетри	289	322
Спринцовки	303	247
Хирургически облекла	112	60
Уринаторни торби	11	13
Игли	3	2
	1,097	1,055

<i>Незавършеното производство</i> към 31 декември включва:	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Спринцовки	1,074	1,102
Хирургически облекла	15	175
Уринаторни торби	75	109
Бласови изделия	1	12
Системи, сонди, катетри	5	8
	1,170	1,406

15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Вземания от клиенти	164	293
Очаквани кредитни загуби	(74)	(74)
	90	219
Предоставени аванси на доставчици	91	34
	181	253

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева и евро.

При определяне на необходимостта от обезценка, Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

Възрастовата структура на търговските вземания е както следва:

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
от 1 до 30 дни	22	47
от 31 до 90 дни	92	147
от 91 до 180 дни	25	25
от 180 до 360 дни	-	12
над 360 дни	25	62
Очаквана кредитна загуба	(74)	(74)
	90	219

16. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Съдебни и присъдени вземания	36	19
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(11)	(11)
	25	8
Предплатени разходи	96	117
Вземане по финансиране за електроенергия	17	17
Данъци за възстановяване	956	2
Други	8	7
	1,102	151

Предплатените разходи включват:

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Разходи по европроект	50	44
Контролни одити	31	42
Застраховки	6	4
Абонаменти	2	11
Други	7	16
	96	117

17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Парични средства в разплащателни сметки	17	5
Парични средства в каса	1	-
	18	5

Паричните средства в каса са в лева. Паричните средства в разплащателни сметки са в лева и евро.

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби от парични средства и парични еквиваленти като незначителни. Дружеството не е начислявало очаквана кредитна загуба за паричните средства и парични еквиваленти.

18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал и премиен резерв

Към 31.12.2019 г. регистрираният акционерен капитал на Момина крепост АД възлиза на 1 691 х. лв. (31.12.2018 г.: 1 691 х. лв.), разпределен в 1 691 184 броя напълно платени обикновени акции с номинална стойност от 1 лев.

Акциите са обикновени, поименни, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял.

Резервите на Дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	31.12.2019	31.12.2018
	BGN'000	BGN'000
Премиен резерв	10	10
Законови резерви	188	188
Преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване	1,457	1,457
Допълнителни резерви	928	928
Резерв от актюерски преоценки	15	12
Неразпределена печалба	(18)	528
	2,580	3,123

Премийният резерв в размер на 10 х. лв. представлява разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличението на акционерния капитал на Дружеството през 1998 г.

Законовите резерви в размер на 188 х. лв. са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло сумите за фонд "Резервен".

Преоценъчният резерв - за имоти, машини и оборудване в размер на 1 457 х. лв. (31.12.2018 г.: 1 457 х. лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите и машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните редовни преоценки.

Преоценъчен резерв

	31.12.2019	31.12.2018
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	1 457	1 457
Ефект от преоценка на имоти, машини и оборудване	-	-
Салдо на 31 декември	1 457	1 457

Допълнителните резерви в размер на 928 х. лв. (31.12.2018 г.: 928 х. лв.) са формирани от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденти, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

Нетна печалба на акция

	2019	2018
Средно претеглен брой акции	1 691 184	1 691 184
Печалба/(загуба) за годината (BGN'000)	(546)	22
	(0.32)	0.01

19. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

	временна разлика	данък	временна разлика	Данък
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2018
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	2,404	(240)	2,344	(234)
в т.ч. преоценъчен резерв	1,546	(155)	1,546	(155)
Общо пасиви по отсрочени данъци	2,404	(240)	2,344	(234)
Начисления по задължения към персонал	138	14	130	13
Обезценка на материални запаси	44	4	44	4
Обезценка на вземания	80	8	80	8
Общо активи по отсрочени данъци	262	26	254	25
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата (пасиви)	2,142	(214)	2,090	(209)

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2018	Признати в печалбата или загубата за годината	Признати в собствения капитал	Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	Салдо на 31 декември 2018
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(228)	(6)	-	-	(234)
Обезценка на вземания	4	1	-	3	8
Начисления по задължения към персонал	13	-	-	-	13
Обезценка на материални запаси	5	(1)	-	-	4
Общо	(206)	(6)	-	3	(209)

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2019	Признати в печалбата или загубата за годината	Признати в собствения капитал	Салдо на 31 декември 2019
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(234)	(6)	-	(240)
Обезценка на вземания	8	-	-	8
Начисления по задължения към персонал	13	1	-	14
Обезценка на материални запаси	4	-	-	4
Общо	(209)	(5)	-	(214)

20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на тези задължения Дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2019	2018
	BGN'000	BGN'000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	95	90
Разход за текущ стаж	14	12
Разход за лихви	1	1
Извършени плащания	(25)	(12)
Ефекти от последващи оценки	(3)	4
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	82	95

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2019 г. са направени следните основни актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 0,6 % (2018 г.: 1.00 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10- годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размер на 9 % годишен ръст за следващата година, 5% годишен ръст в следващите четири периода и 5% всяка следваща година (2018 г.: в размер на 5% годишен ръст);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2016 г. - 2018 г. (2018 г: 2015 г. - 2017 г.);
- темп на текучество – между 0 и 9 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2018 г.: между 0 и 9 %).

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. задължения по лизинг са по договори за придобиване на транспортни средства.

Бъдещите плащания по договорите за лизинг, разпределени по години са както следва:

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
до 1 година	68	9
в т.ч.: главница	63	8
Лихва	5	1
Над 1 година	224	13
в т.ч.: главница	215	12
Лихва	9	1
Общо	292	22

22. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Задължения към доставчици от страната	114	232
Задължения към доставчици извън страната	155	-
	269	232

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни.

23. БАНКОВИ ЗАЕМИ

Заем 1

Договорен размер	4 000 х.лв.
Дата на отпускане	24.06.2019
Лихвен процент	Референтен лихвен процент + 1,5 пункта
Падеж	20.03.2026 г
Обезпечение	залог на дълготрайни материални активи
Цел на кредита	Покупка на оборудване
Салдо към 31.12.2019 г.	4 000 х.лв., (в т.ч. 500 х.лв. краткосрочна част) (31.12.2018 г.: 0 х.лв.)

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

Заем 2

Договорен размер	1 000 х.лв.
Дата на отпускане	24.06.2019 г.
Лихвен процент	Референтен лихвен процент + 1,5 пункта
Падеж	29.04.2020 г
Обезпечение	залог на дълготрайни материални активи
Цел на кредита	оборотни средства
Салдо към 31.12.2019 г.	942 х.лв. (31.12.2018 г.: 0 х.лв.)

Заем 3

Договорен размер:	500 х.лв.
Дата на отпускане	30.05.2018г.
Лихвен процент	1 месечен Софибор + 1.5%, минимум 1.6%
Падеж:	25.05.2019 г
Обезпечение	залог на дълготрайни материални активи
Цел на кредита:	оборотни средства
Салдо към 31.12.2019 г.	0 х.лв. (31.12.2018 г.: 440 х.лв.)

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	97	62
текущи задължения	60	38
начисления за непозвани компенсируеми отпуски	37	24
Задължения по социалното осигуряване	26	22
	123	84

25. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Гаранции за управление	9	9
Данъчни задължения	13	11
Други	24	-
	46	20

26. РАЗСРОЧЕН ДОХОД ОТ ФИНАНСИРАНЕ

През 2019г. Дружеството е получило финансиране във връзка със закупуване на дълготрайни активи. Прихода от финансиране се разсрочва според полезния живот на закупените активи.

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Краткосрочна част	396	-
Дългосрочна част	1,584	-
	1,980	-

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

27. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Дружеството е организирано на база производство на основни групи продукти.

<i>Сегментни приходи, разходи и резултати:</i>	<i>Медицински изделия</i>		<i>Бласови изделия</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Приход на сегмента	1,318	1,272	672	837	1,990	2,109
Себестойност на продажбите	(972)	(991)	(472)	(354)	(1,444)	(1,345)
Брутен марж на продажбите	346	281	200	483	546	764
Други доходи	190	29	-	-	190	29
Разходи по администрирането на производството	(1,325)	(105)	(147)	(106)	(1,472)	(211)
Печалба/(загуба) на сегмента преди лихви и данъци	(789)	205	53	377	(736)	582
Общи за предприятието оперативни доходи от дейността	-	-	-	-	572	338
Общи за предприятието оперативни разходи от дейността	-	-	-	-	(282)	(865)
Печалба/(загуба) от оперативната дейност	-	-	-	-	(446)	55
Финансови (разходи), нетно	-	-	-	-	(95)	(27)
Печалба/(загуба) преди данъци върху печалбата	-	-	-	-	(541)	28
(Разход)/икономия от данък върху печалбата	-	-	-	-	(5)	(6)
Печалба/(загуба) за годината	-	-	-	-	(546)	22

Активите и пасивите по сегменти включват:

	<i>Медицински изделия</i>		<i>Бласови изделия</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Дълготрайни активи	9,323	1,387	214	211	9,537	1,598
Материални запаси	2,400	2,587	444	461	2,844	3,048
Вземания от свързани предприятия	25	47	-	-	25	47
Търговски вземания	154	253	15	-	169	253
Активи на сегмента	11,902	4,274	673	672	12,575	4,946
Неразпределени активи					1,292	1,905
Общо активи					13,867	6,851
Разсрочен доход от финансиране	1,980	-	-	-	1,980	-
Задължения към персонала	38	19	9	2	47	21
Търговски задължения	269	183	-	5	269	188
Пасиви на сегмента	2,287	202	9	7	2,296	209
Неразпределени пасиви					7,300	1,828
Общо пасиви					9,596	2,037

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

28. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

	01.01.2019	Получени парични средства	Платени парични средства	Начислени лихви	Платени лихви	Други	31.12.2019
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми	440	4,503	-	24	(24)	(1)	4,942
Задължения по лизинг	20	-	(108)	4	(4)	366	278
Задължения по заеми от свързани лица	937	1,500	(696)	62	(52)	(89)	1,662
Общо	1,397	6,003	(804)	90	(80)	276	6,882

	01.01.2018	Получени парични средства	Платени парични средства	Начислени лихви	Платени лихви	Други	31.12.2018
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми	-	500	(60)	4	(2)	(2)	440
Задължения по лизинг	26	-	(9)	-	-	3	20
Задължения по заеми от свързани лица	300	700	-	20	-	(83)	937
Общо	326	1,200	(69)	24	(2)	(82)	1,397

29. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структурата на финансовите активи и пасиви на Дружеството към 31 декември е посочена по-долу. Тя включва следните категории финансови инструменти:

	31.12.2019 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Финансови активи		
Финансови активи на разположение и за продажба	19	15
Вземания от свързани предприятия	25	47
Търговски вземания	90	219
Други вземания	25	8
Парични средства и парични еквиваленти	18	5
Общо финансови активи	177	294
Финансови пасиви		
Заеми от свързани предприятия	1,662	937
Банкови заеми	4,942	440
Търговски задължения	269	232
Задължения по лизинг	278	20
Общо финансови пасиви	7,151	1 629

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и

наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Дружеството и на привличения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правения от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от управлението на Дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти изцяло всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото еврото е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

Останалата част от операциите на Дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск от евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите. За минимизиране на това влияние Дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика.

Същевременно, то не е изложено на ценови риск на ценни книжа, доколкото сделки с този тип активи не е в обхвата на дейността му.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитен е рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания.

Търговски вземания

Дружеството не е сегментирало търговските вземания в различни групи, тъй като смята, че те имат сходни характеристики, а за всеки тип финансов актив е направило анализ на събираемостта в различните диапазони на възрастовия анализ. Прилаганите проценти на провизиране се базират на дните на просрочие според възрастовия анализ. Първоначално тези проценти се определят на бази исторически данни, наблюдавани от дружеството, за период от 2 години. Обичайно, дружеството приема, че датата на загуба от несъбираемост възниква след 90 дни от първия ден на просрочие.

Дружеството е сравнило изчислените проценти за неизпълнение на база исторически данни с прогнозна информация за определени макроикономически параметри като БВП и процент на безработицата. Ръководството е направило анализ на бъдещата информация относно

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

тези параметри и е определило, че ефектите са незначителни, поради което историческите проценти на загубите не са коригирани за 2019 г.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

Паричните, вкл. разплащателни операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност. Допълнително, дружеството има политика да лимитира експозицията си към отделна банка.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, Дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите пасиви на Дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансовото състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2019	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	1,662	-	1,662
Банкови заеми	-	-	1,109	333	3,500	4,942
Търговски задължения	269	-	-	-	-	269
Задължения по лизинг	4	13	16	35	224	292
Общо пасиви	273	13	1,125	2,030	3,724	7,165

31 декември 2018	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	937	-	937
Банкови заеми	-	-	440	-	-	440
Търговски задължения	232	-	-	-	-	232
Задължения по лизинг	1	1	3	4	13	22
Общо пасиви	233	1	443	941	13	1,631

Риск на лихвоносните парични потоци

В структурата на активите на Дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на Дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Дружеството в зависимост от лихвен риск.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Измерва се ефектът върху финансовия резултат и собствения

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

капитал при промяна с определени пунктове или проценти. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

<i>31 декември 2019</i>	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	19	-	-	19
Вземания	140	-	-	140
Парични средства и парични еквиваленти	18	-	-	18
Общо финансови активи	177	-	-	177
Засми от свързани предприятия	-	-	1,662	1,662
Банкови засми	-	4,942	-	4,942
Търговски задължения	269	-	-	269
Задължения по лизинг	-	-	278	278
Общо финансови пасиви	269	4,942	1,940	7,151

<i>31 декември 2018</i>	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	15	-	-	15
Вземания	274	-	-	274
Парични средства и парични еквиваленти	5	-	-	5
Общо финансови активи	294	-	-	294
Засми от свързани предприятия	-	-	937	937
Банкови засми	-	440	-	440
Търговски задължения	232	-	-	232
Задължения по лизинг	-	-	20	20
Общо финансови пасиви	232	440	957	1,629

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал. В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 31 декември:

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

	31.12.2019	31.12.2018
	BGN '000	BGN '000
Общо дългов капитал, в т.ч:	6,882	1,397
Заеми	6,604	1,377
Лизинг	278	20
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(18)	(5)
Нетен дългов капитал	6,864	1,392
Общо собствен капитал	4,271	4,814
Общо капитал	11,135	6,206
Съотношение на задлъжнялост:	61.64%	22.43%

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден пазар. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчно обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

30. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружеството е свързано със следните лица:

Дружество	Вид на свързаност	Период на свързаност
Софарма АД	Компания-майка	2019 г. и 2018 г.
Телекомплект инвест АД	Дружество - основен акционер на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Донев инвестмънтс холдинг АД	Дружество - основен акционер на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество, свързано на компанията-майка чрез основен акционер	2019 г. и 2018 г.
Софпринт груп АД	Дружество, свързано на компанията-майка чрез основен акционер	2019 г. и 2018 г.
Елфарма АД – в ликвидация	Дружество, свързано на компанията-майка чрез ключов управленски персонал	2019 г. и 2018 г.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

Телекомплект АД	Дружество, свързано на компанията-майка чрез ключов управленски персонал	2019 г. и 2018 г.
Доверие Обединен Холдинг АД	Асоциирано дружество на компанията майка	2019 г. и 2018 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Биофарм Инженеринг АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софарма Варшава ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софарма Поланд ООД в ликвидация	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Бриз ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Брититрейд СООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Табина ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софарма Украйна ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
ЗАО Интерфарм	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Бризфарм СООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Фито Палаузово АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
ООО Фармацевт плюс	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
УАБ ТБС Фарма ЗАО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
БООО СпецАфармация	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
ООО Мед-дент	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
ООО Беллерофон	Съвместно дружество на компанията- майка	до 06.03.2019г.
ООО Беллерофон	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 06.03.2019г.
Софарма Казахстан ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Аленфарм-плюс ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Меджсл ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
СалюсЛайн ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
ГаленаФарм ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софарма Трейдинг Фармасютикълс	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 2 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 3 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 4 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 5 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 6 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 7 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 8 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 9 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 10 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 11 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 12 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 13 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 14 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 15 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
Софармаси 16 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 15.05.2018г
Софармаси 17 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 15.05.2018г
Софармаси 18 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 28.02.2019г
Софарма Трейдинг Доо	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.
НПФК Ариенс ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 19.09.2019 г.
Ивем и К ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 19.09.2019 г.
Здоровей ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г.

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 година

Фарматея ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 19.09.2019 г.
Вета Фарма АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Рап Фарма Интернешънъл ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Аромания ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Българско вино ООД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
ЗОФ Медико 21 ЕАД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
СТМ Доверие ООД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
ОЗОФ Доверие ЕАД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Вратица АД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Хидроизомат АД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Доверие Брико АД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Доверие Грижа ЕАД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Доверие Капитал АД	Друго свързано лице на компанията-майка	2019 г. и 2018 г
Заботлива аптека ООО	Друго свързано лице на компанията-майка	от 03.04.2018г. до 19.09.2019г.

Доставки от свързани лица:	31.12.2019	31.12.2018
	BGN '000	BGN '000
Доставки на услуги от:		
ДОХ Група	4	7
	4	7

Продажби на свързани лица		
Продажби на готова продукция, стоки, ДА и услуги за:		
Софарма Трейдинг АД	107	171
Софарма АД	74	85
	181	256

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Вземания от свързани лица	31.12.2019	31.12.2018
	BGN '000	BGN '000
Софарма Трейдинг АД	25	47
	25	47

Вземанията са текущи в лева и евро и са свързани с продажба на продукция.

Задължения към свързани лица

Дружеството ползва краткосрочен заем от Софарма АД при следните условия:

Договорен размер:	2,750 х. лв.	
Дата на отпускане:	08.01.2013 г.	
Лихвен процент:	3,5 %	
Падеж:	31.12.2020 г.	
Обезпечение:	Запис на заповед	
Цел на кредита:	Оборотни средства	
Салдо към 31.12.2019 г:	1,662 х. лв.	(31.12.2018 г.: 937 х. лв.)

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал е представен в Приложение № 1.1.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват заплати и други краткосрочни доходи в размер на 83 х. лв. към 31.12.2019 г. (31.12.2018 г.: 82 х. лв.).

31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Към 31.12.2019 г. Дружеството няма условни задължения или ангажименти (2018 г.: няма).

32. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Съгласно Закона за счетоводството, дружеството следва да оповести начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори на предприятието, поотделно за: независим финансов одит, данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита. Независим одитор на „Момина Крепост“ АД, назначен с Решение от 14.06.2019 г. на Общото събрание на акционерите е „Бейкър Тили Клиту и партньори“ ООД. Възнаграждението за независим одит на годишния финансов отчет е 15 хил. лв. Регистрираният одитор не е предоставял други услуги на дружеството.

33. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 11 март 2020 Световната Здравна Организация обяви пандемия от корона вирус, а на 13ти март 2020 българското правителство обяви извънредно положение в страната. Въведени бяха мерки за ограничаване на огнището на зараза, включително ограничаване на трансгранично движение на хора, работа от къщи, временно затваряне на училища, университети, ресторанти, кина, театри, музеи и спортни съоръжения, търговци на дребно с изключение на търговци на дребно на хранителни стоки, магазини за хранителни стоки и аптеки.

Ръководството на Дружеството внимателно анализира потенциалните ефекти от пандемията и ограниченията, наложени от правителството, като очаква намаление на икономическата активност и ликвидност като цяло за икономиката на страната. Дружеството е предприело мерки за ограничаване на ефектите от пандемията, като Ръководството счита за подходящ принципът на действащо предприятие по отношение на настоящия финансов отчет, тъй като Дружеството разполага с достатъчно ликвидни ресурси за да продължи дейността си в обозримо бъдеще.

Няма други съществени събития настъпили след датата на отчетния период, изискващи корекция или оповестяване в настоящия финансов отчет.